

kradzież z włamaniem

redakcja
Marek Mozgawa

AUTORZY

- Mgr Paweł Bachmat**, nr ORCID: 0000-0003-3511-5425 – Instytut Wymiaru Sprawiedliwości
- Dr Konrad Buczkowski**, nr ORCID: 0000-0002-3083-0393 – Instytut Nauk Prawnych
Polskiej Akademii Nauk
- Dr hab. Magdalena Budyn-Kulik, prof. UMCS**, nr ORCID: 0000-0002-3258-9855 – Katedra
Prawa Karnego i Kryminologii, WPIA, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
- Prof. Volodymyr Burdin** – Wydział Prawa, Lwowski Narodowy Uniwersytet im. Iwana Franki
- Prof. dr hab. Piotr Girdwoyń**, nr ORCID: 0000-0001-6341-3978 – Katedra Kryminalistyki,
WPIA, Uniwersytet Warszawski
- SSN Wiesław Koziulewicz** – Sąd Najwyższy
- Dr Patrycja Kozłowska-Kalisz** – Katedra Prawa Karnego i Kryminologii, WPIA,
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
- Dr hab. Marek Kulik, prof. UMCS**, nr ORCID: 0000-0003-0191-6558 – Katedra Prawa
Karnego i Kryminologii, WPIA, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
- Prof. dr hab. Sofia Lykhova** – Katedra Prawa i Postępowania Karnego, Wydział Prawa,
Narodowy Uniwersytet Lotniczy w Kijowie
- Dr Wiktor Markin** – Katedra Prawa Karnego, Wydział Prawa,
Lwowski Narodowy Uniwersytet im. Iwana Franki
- Dr hab. Aneta Michalska-Warias, prof. UMCS** – Katedra Prawa Karnego i Kryminologii,
WPIA, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
- Prof. dr hab. Marek Mozgawa**, nr ORCID: 0000-0002-7341-6563 – Katedra Prawa
Karnego i Kryminologii, WPIA, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
- Dr hab. Katarzyna Nazar** – Katedra Prawa Karnego i Kryminologii,
WPIA, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
- Dr Aleksandra Nowosad**, nr ORCID: 0000-0002-9657-680X – Katedra Prawa Karnego
i Kryminologii, WPIA, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
- Dr hab. Monika Płatek, prof. UW** – Zakład Kryminologii, WPIA, Uniwersytet Warszawski
- Dr Piotr Poniatowski**, nr ORCID: 0000-0001-9712-0663 – Katedra Prawa Karnego
i Kryminologii, WPIA, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
- Dr hab. Andrzej Sakowicz, prof. UwB**, nr ORCID: 0000-0001-6599-4876 –
Katedra Postępowania Karnego, Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku
- Dr Mikołaj Seńko** – Katedra Prawa Karnego, Wydział Prawa,
Lwowski Narodowy Uniwersytet im. Iwana Franki
- Dr Krzysztof Wala** – Katedra Prawa Karnego i Kryminologii, WPIA,
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
- Dr Grzegorz Wrona** – adwokat, Warszawa
- Dr hab. Andrzej Wrzyszczy, prof. UMCS** – Katedra Historii Państwa i Prawa, WPIA,
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
- Dr Piotr Zakrzewski**, nr ORCID: 0000-0003-3446-4324 – Katedra Prawa Karnego, WPIA,
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

kradzież z włamaniem

redakcja
Marek Mozgawa

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 maja 2021 r.

Recenzent
Prof. dr hab. Mirosława Melezini

Wydawca
Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący
Kinga Zając

Opracowanie redakcyjne
Trzy kropki Joanna Maź

Projekt okładki
Marcin Domitrz

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2021

ISBN 978-83-8246-019-3

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wstęp	11
Andrzej Wrzyszczyński <i>Karalność kradzieży z włamaniem w prawie obowiązującym na ziemiach polskich do pierwszych lat II Rzeczypospolitej</i>	13
Katarzyna Nazar <i>Ujęcie kradzieży z włamaniem w polskim ustawodawstwie karnym w latach 1932–1997</i>	35
Piotr Poniatowski <i>Niektóre kontrowersyjne kwestie związane z konstrukcją przestępstwa kradzieży z włamaniem. Próba nowego spojrzenia</i>	55
Krzysztof Wala <i>Przestępstwo kradzieży z włamaniem – analiza ustawowych znamion (art. 279 § 1 k.k.)</i>	93
Patrycja Kozłowska-Kalisz <i>Wypadek mniejszej wagi kradzieży z włamaniem</i>	141
Marek Mozgawa <i>Problematyka zbiegu przepisów (w kontekście art. 279 k.k.)</i>	161

Grzegorz Wrona <i>Konstrukcja pomieszczenia zamkniętego w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych</i>	191
Wiesław Kozielowicz <i>Rola Sądu Najwyższego w rozstrzyganiu rozbieżności istniejących w orzecznictwie w wykładni znamion występku kradzieży z włamaniem</i>	205
Piotr Zakrzewski <i>Cyberprzestępczość jako problem kodyfikacyjny – autoryzacja czynności bankowych wbrew woli uprawnionego – kradzież z włamaniem czy oszustwo?</i>	231
Andrzej Sakowicz <i>Granice oskarżenia a uznanie zachowania sprawcy jako przestępstwo kradzieży z włamaniem w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego</i>	249
Aleksandra Nowosad <i>Wykroczenie wyrobu wytrychów (art. 129 k.w.)</i>	269
Marek Kulik <i>Ustawowe znamiona kradzieży z włamaniem w wybranych państwach europejskich</i>	303
Aneta Michalska-Warias <i>Kradzież z włamaniem w prawie angielskim i amerykańskim</i>	323
Sofia Lykhova <i>Kwalifikacja kradzieży cudzego mienia z użyciem włamania</i>	343
Volodymyr Burdin, Wiktor Markin, Mikołaj Seńko <i>Odpowiedzialność karna za kradzież z włamaniem według Ukraińskiego prawa karnego</i>	365

Magdalena Budyn-Kulik <i>Psychologiczne i wiktymologiczne aspekty kradzieży z włamaniem</i>	387
Piotr Girdwoyń <i>Problematyka kryminalistyczna kradzieży z włamaniem</i>	411
Monika Płatek <i>Kradzież z włamaniem i jej sprawca. Zbigniew Bożyczko – człowiek i jego dzieło odczytane na nowo.....</i>	431
Konrad Buczkowski, Paweł Bachmat <i>Kradzież z włamaniem w świetle danych statystycznych</i>	493

WSTĘP

Przedmiotem niniejszej monografii jest przestępstwo kradzieży z włamaniem. Problematyka ta jest niezwykle istotna nie tylko w aspekcie teoretycznym, ale także ze względu na jej wymiar praktyczny. Statystyki wskazują, że na przestrzeni ostatnich lat liczba przestępstw stwierdzonych kradzieży z włamaniem jest wciąż wysoka (w 2020 r. – 72 502, w 2019 r. – 69 253, w 2018 r. – 66 510¹; przykładowo w 2020 r. stanowiła około 9,5% przestępstw stwierdzonych ogółem)². I choć zauważalna jest tu wyraźna tendencja spadkowa, (dla porównania w 1999 r. było ich 369 235, a zatem ponad 30% ogółu przestępstw), niemniej czyny zabronione tego rodzaju są nadal liczne i pozostają doniosłym problemem społecznym.

Zauważyć należy, że brak jest aktualnego opracowania monograficznego odnoszącego się do tej problematyki. Oczywiście nie można zapominać o znakomitej publikacji Z. Bożyczki „Kradzież z włamaniem i jej sprawca” wydanej w 1970 r., niemniej praca ta powstała na gruncie dawnego stanu prawnego i skupia się głównie na aspektach kryminalistycznych.

Niniejsza monografia poświęcona jest przede wszystkim analizie dogmatycznej przestępstwa kradzieży z włamaniem. Szczegółowo omówione zostały ustawowe znamiona czynu zabronionego (w tym ich wykładnia

¹ <https://statystyka.policja.pl/st/przestepstwa-ogolem/przestepstwa-kryminalne/7-wybranych-kategorii-p/kradziez-z-wlamaniem/121941,Kradziez-z-wlamaniem.html> (dostęp: 7.06.2019 r.).

² Liczba przestępstw stwierdzonych ogółem w 2020 r. to 765 408, zob. <https://statystyka.policja.pl/st/przestepstwa-ogolem/121940,Przestepstwa-ogolem.html> (dostęp: 7.06.2019 r.).

w orzecznictwie Sądu Najwyższego), wypadek mniejszej wagi, zagadnienia zbiegu przepisów ustawy i zbiegu przestępstw. Poruszono też problem kontrowersyjnych kwestii związanych z konstrukcją przestępstwa kradzieży z włamaniem, a także jej przydatności w kontekście nowych metod przełamania zabezpieczeń w związku z rozwojem nowoczesnych technologii i cyberprzestępczością.

Pomimo skupienia się na aspektach dogmatycznych, w pracy nie pominięto również innych wątków dotyczących opisywanego zjawiska. Wstępem do rozważań prawnokarnych jest ukazanie omawianego typu przestępstwa w ujęciu historycznym. Szczegółowo przedstawiono problematykę prawnoporównawczą. Opracowanie zawiera pogłębioną analizę rozwiązań dotyczących kradzieży z włamaniem zawartych w prawie karnym Ukrainy, omówiono regulacje innych państw europejskich oraz konstrukcje przyjęte w państwach systemu common law. Pracę wzbogacają rozważania procesowe oraz ukazanie przestępstwa w ujęciu statystycznym. Opisano także wykroczenie wyrobu i posiadania wytrychów oraz innych przedmiotów przeznaczonych do dokonywania kradzieży, stanowiące formę przygotowania do kradzieży z włamaniem. W opracowaniu nie zabrakło rozważań dotyczących aspektu psychologicznego i wiktymologicznego omawianego przestępstwa. Szczegółowo omówiono ponadto niezwykle istotną w kontekście tego typu czynu zabronionego problematykę kryminalistyczną. Nie pominięto również wątku kryminologicznego, zawierającego opis sposobu podejścia do tematu kradzieży z włamaniem i zastosowanej metody badań, ukazanego na tle życiorysu Z. Bożyczki, twórcy wspomnianej już monografii z 1970 r.

Mając świadomość, że niniejsza monografia nie jest w stanie wyczerpać tak niezwykle złożonego tematu, autorzy wyrażają nadzieję, że pomimo tego zainteresuje ona Czytelników oraz przyczyni się do dyskusji i podjęcia dalszych badań w zakresie tej ważnej problematyki.

Piotr Poniatowski

NIEKTÓRE KONTROWERSYJNE KWESTIE ZWIĄZANE Z KONSTRUKCJĄ PRZESTĘPSTWA KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM. PRÓBA NOWEGO SPOJRZENIA

1. Uwagi wstępne

Przestępstwa przeciwko mieniu stanowią poważny problem społeczny, o czym przekonują statystyki prawomocnych skazań, w których czyny tego typu zajmują niechlubne pierwsze miejsce¹. Poczerniające jest to, że wraz z ogólnym spadkiem przestępczości w Polsce spada też liczba skazań za przestępstwa przeciwko mieniu². Wśród przestępstw tego rodzaju kradzież z włamaniem, jeśli chodzi o liczbę skazań, sytuuje się na trzecim miejscu (za oszustwem z art. 286 k.k. i kradzieżą w typie podstawowym z art. 278 § 1 k.k.)³. W tym stanie rzeczy warto przyjrzeć się

¹ Zob. *Prawomocne skazania osób dorosłych w latach 1946–2018*, Ministerstwo Sprawiedliwości, Warszawa 2020, *passim*, <https://isws.ms.gov.pl/pl/baza-statystyczna/publikacje/download,2779,8.html> (dostęp: 17.04.2021 r.).

² *Prawomocne skazania...*, s. 169 i 179.

³ *Prawomocne skazania...*, s. 180. Przykładowo w 2018 r. zanotowano 9329 prawomocnych skazań za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k., w 2017 r. – 10 348, w 2016 r. – 13 209, a w 2015 r. – 12 771. Liczba skazań za kradzież z art. 278 § 1 k.k. wahała się w tych latach od 19 563 do 25 022, natomiast liczba skazań za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. – od 22 225 do 25 029.

temu typowi czynu zabronionego. Chociaż jego ustawowy opis („Kto kradnie z włamaniem...”) *prima facie* może wydawać się dość czytelny, to analiza piśmiennictwa i orzecznictwa przekonuje o fałszywości tego wrażenia.

Celem niniejszego opracowania nie jest dokładna analiza wszystkich ustawowych znamion przestępstwa kradzieży z włamaniem, gdyż jest ona przedmiotem innej części niniejszej pracy zbiorowej, lecz zwrócenie uwagi na najważniejsze problemy pojawiające się przy wykładni art. 279 § 1 k.k. Krytyczne spojrzenie na interpretację tego przepisu, dokonywaną w orzecznictwie i piśmiennictwie, prowadzi do wniosku, że być może należy zerwać ze skazanymi na dłuższą metę na porażkę próbami dostosowywania wykładni tego przepisu do aktualnych realiów i spróbować wypracować nowe rozwiązania. Wszak przepisy prawa nie są z gumy, w szczególności przepisy, w których określa się czyny zabronione pod groźbą kary, i nie można ciągle w drodze interpretacji poszerzać ich zakresu zastosowania z tego powodu, że zmienia się rzeczywistość, w której funkcjonują. To do władzy prawodawczej należy reagowanie na nieadekwatność regulacji prawnych, a także poprawianie przepisów, które nie sprawdzają się w praktyce, gdyż ich treści budzą bardzo duże wątpliwości. Ponadto należy zastanowić się, jaka jest i jaka powinna być *ratio legis* przepisu typizującego przestępstwo kradzieży z włamaniem.

2. Przedmiot ochrony

Artykuł 279 § 1 k.k. umieszczony jest w rozdziale XXXV Kodeksu karnego zatytułowanym „Przestępstwa przeciwko mieniu”. Rodzajowym przedmiotem ochrony jest więc dla wszystkich przepisów znajdujących się w tej części Kodeksu mienie, czyli – w myśl art. 44 k.c. – własność i inne prawa majątkowe. W związku z tym, że kradzież z włamaniem stanowi kwalifikowany typ kradzieży, o której mowa w art. 278 k.k., przedmiot ochrony jest zindywidualizowany jak przy kradzieży zwykłej właśnie. Artykuł 279 § 1 k.k. chroni jednak coś więcej niż art. 278 k.k. Pojawia się pytanie, czym jest to „coś więcej”. Dlaczego to „coś więcej” zwiększa na tyle abstrakcyjnie ujmowaną społeczną szkodliwość kradzieży zwykłej, że dolna granica ustawowego zagrożenia podniesiona

jest czterokrotnie (z 3 miesięcy do roku pozbawienia wolności), a górna granica dwukrotnie, aż o 5 lat (z 5 do 10 lat pozbawienia wolności)? Oczywiście tym dodatkowym znamieniem zwiększającym karygodność kradzieży jest „włamanie”. Pytanie właśnie, dlaczego kradzież z włamaniem (zresztą różnie rozumianym, o czym później) zasługuje na dużo surowszą karę niż kradzież niepołączona z takim zachowaniem.

W związku z tym, że przeprowadzane przez ostatnie kilkadziesiąt lat (od lat 50. XX w., tj. od czasu, gdy wprowadzono do polskiego porządku prawnego pojęcie kradzieży z włamaniem) próby interpretacji słowa „włamanie” efektem kuli śnieżnej doprowadziły do niemałego chaosu i zawiłej orzeczniczej oraz komentatorskiej kazuistyki⁴, warto w poszukiwaniu *ratio legis* omawianego typu przestępstwa powrócić do czasów, gdy sprawa nie była jeszcze tak bardzo skomplikowana. W połowie XIX w., na gruncie Kodeksu Kar Głównych i Poprawczych (KKGiP), F. Maciejowski, opisując kwalifikowane przypadki kradzieży, zachowania, które dziś częściowo przynajmniej kwalifikowane byłyby z art. 279 § 1 k.k., nazywał gwałtownymi, tj. połączonymi ze zwalczaniem pewnych trudności siłą fizyczną (w odróżnieniu od działań przemysłnych, przy których trudności zwalczane są „siłą umysłową”), np. „odmykanie zamków, wyłupanie, wydarcie, przerzynanie, odrzynanie, włożenie po drabinie lub innym niebezpiecznym sposobem wkradanie się”⁵. W art. 1150 KKGiP (w wersji z 1847 r.) wyraźnie mówiło się o „kradzieży przez włamanie się

⁴ W orzecznictwie i doktrynie dominuje drobiazgowo „dzielenie włosa na czworo”, które wynika z bardzo nieostrego charakteru znamienia „włamanie”. Nie sprzyja to na pewno pewności prawa, która jest tak ważna w kontekście zasady określoności przestępstwa. Z uwagi na cel i objętość niniejszego tekstu niemożliwe (ale i niecelowe) jest przedstawienie w tym miejscu wszystkich problemów prezentowanych w orzeczeniach sądowych i piśmiennictwie. W związku z tym odsyłam do komentarzy do Kodeksu karnego oraz innych opracowań przekrojowych, np. P. Nasuszny, *Treść i zakres pojęcia włamania jako okoliczności kwalifikującej przestępstwo kradzieży podstawowej w ujęciu doktryny i orzecznictwa sądowego* [w:] *Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego*, t. 13, red. L. Bogunia, Wrocław 2003, s. 131 i n.; T. Tyburcy, *Treść i zakres znamienia „włamanie” (art. 279 § 1 k.k.) – czy kradzież z włamaniem może nastąpić tylko z pomieszczenia zamkniętego?*, „Acta Iuris Stetinensis” 2019/1, s. 153 i n. czy P. Nowak, *Wykładnia znamienia „włamanie” na gruncie art. 279 § 1 Kodeksu karnego*, „Palestra” 2013/7–8, s. 93 i n.

⁵ F. Maciejowski, *Wykład prawa karnego w ogólności z zastosowaniem Kodexu Kar Głównych i Poprawczych*, Warszawa 1848, s. 494.

dokonanej”. Wymieniano tam m.in. podkopanie się pod budowlę, odebranie drzwi zewnętrznych od budynku, wyłamanie dachu, wybicie okna, uszkodzenie wewnętrznych drzwi budowli, szaf lub innych schowków, gdzie znajdowały się skradzione rzeczy oraz oderwanie pieczęci⁶. „Gwałtowna i przemyślniejsza kradzież z ogólnych zasad, a mianowicie ze względu na wytrwałość złodzieja w złem wszelkie zawady i trudności przewyciężającą, jest kradzieżą znakomitszą, *furtum qualificatum*, karygodniejszą od prostej, zwłaszcza, że w gwałtownej schodzą się właściwie dwa przestępstwa: uszkodzenie cudzej własności i kradzież, i tylko dla tego te dwa przestępstwa nie poczytują się za zbieg przestępstw, *concursum delictorum*, ale zlewają się w jedno główne, że gwałtowne działanie jest tylko obmyślonym i wybranym środkiem dla spełnienia gwałtownie zamierzonego przestępstwa, jakim jest kradzież”⁷. Zdaniem F. Maciejowskiego przyczynami surowszego traktowania kradzieży gwałtownej były zatem wytrwałość złodzieja oraz uszkodzenie cudzej własności. Podobnie, choć w mniej już szczegółowy sposób do sprawy podchodził S. Budziński, który karygodność omawianego typu zachowania widział w niebezpieczeństwie, jakim zagraża sprawca włamania⁸. Również ten autor utożsamiał włamanie z dokonaniem kradzieży w sposób gwałtowny⁹. Także W. Makowski, analizując kwalifikowane przypadki kradzieży na gruncie prawodawstw obowiązujących na ziemiach polskich po odzyskaniu niepodległości, stwierdzał, że przewyciężenie zwykłej ochrony rzeczy świadczyć może o szczególnym niebezpieczeństwie sprawcy¹⁰.

Należy zauważyć, że twórcy Kodeksu karnego z 1932 r. nie widzieli potrzeby odrębnego uregulowania kradzieży z włamaniem. W uzasadnieniu projektu Kodeksu wskazano, że odrzuca on „kazuistyczną

⁶ *Kodex Kar Głównych i Poprawczych*, wydanie Komisji Rządowej Sprawiedliwości, Warszawa 1847.

⁷ F. Maciejowski, *Wykład...*, s. 495.

⁸ S. Budziński, *O przestępstwach w szczególności. Wykład porównawczy z uwzględnieniem praw obowiązujących w Królestwie Polskiem i Galicyi Austryackiej*, Warszawa 1883, s. 164.

⁹ S. Budziński, *O przestępstwach...*, s. 171.

¹⁰ W. Makowski, *Prawo karne. O przestępstwach w szczególności. Wykład porównawczy prawa karnego austriackiego, niemieckiego i rosyjskiego, obowiązującego w Polsce*, Warszawa 1924, s. 415–416.

kwalifikację kradzieży, której rozmaite postacie zna ustawodawstwo obowiązujące. (...) Odstępując od wyliczania wypadków kwalifikowanych, Projekt podaje natomiast wysoką sankcję ogólną, sięgającą pięciu lat więzienia. Konsekwencją tej wysokiej sankcji jest szeroka możliwość dla sędziego indywidualizowania wypadków, zależnie od okoliczności i charakteru sprawy, co jest niewątpliwie słuszniejsze, aniżeli ustawowa schematyzacja¹¹. Uważano więc, że wszelkie wypadki zaboru cudzej rzeczy ruchomej w celu przywłaszczenia nienoszące znamion przestępstwa rozbójniczego powinny podlegać karze więzienia w maksymalnej wysokości 5 lat (dla porównania kradzież rozbójnicza pociągała karę więzienia do lat 10 – art. 258, a rozbój – do lat 15 – art. 259 w zw. z art. 39 § 1). Wynika z tego, że szczególnie niebezpieczeństwo sprawcy, na które powoływano się wcześniej, albo nie było w ogóle brane pod uwagę przy określaniu możliwych stopni karygodności kradzieży (innej niż o charakterze rozbójniczym), albo było uwzględniane, jednakże uważano, że nie powinno ono skutkować radykalnym podwyższeniem górnej granicy ustawowego zagrożenia za kradzież.

Podwojenie górnej granicy zagrożenia za kradzież z włamaniem w porównaniu do zwykłej odmiany kradzieży, i to takie samo jak w obowiązującym Kodeksie karnym (z 5 na 10 lat więzienia/pozbawienia wolności), nastąpiło w okresie PRL¹². Dlaczego? Być może odpowiedź

¹¹ *Projekt Kodeksu karnego. Uzasadnienie części szczególnej*, Komisja Kodyfikacyjna Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 1930, Sekcja Prawa Karnego, t. V, z. 4, s. 218–219. Warto odnotować interesujące zdanie M. Siewierskiego, który w opinii do projektu stwierdził, że spośród okoliczności kwalifikujących należy usunąć „wszystko to, co jest pewną przypadkowością w działaniu sprawcy. Do takich czynników zgoła przypadkowych należy: wyższa wartość przedmiotu oraz tak zwane włamanie, okoliczności, rozpowszechnione we wszystkich kodeksach. Zamiarem złodzieja jest zawsze ukraść to, co się da, a włamanie samo przez się nie jest wykładnikiem stopnia napięcia złej woli sprawcy, lecz wynikiem czysto przypadkowego splotu okoliczności”. M. Siewierski proponował jednak stworzenie typu kwalifikowanego polegającego na użyciu szczególnych środków technicznych (nie łomu lub wytrycha, lecz np. narzędzi kasiarskich), gdyż taki sposób działania miałby świadczyć o wyższym stopniu społecznej szkodliwości sprawcy. Zob. M. Siewierski, *Przestępstwa przeciwko mieniu* [w:] *Opinie o projekcie Kodeksu karnego*, oprac. R. Lemkin, Warszawa 1931, z. 5, s. 7–9.

¹² Zob. art. 1 § 3 lit. c dekretu z 4.03.1953 r. o wzmożeniu ochrony własności społecznej (Dz.U. Nr 17, poz. 68 ze zm.), art. 2 § 2 lit. b ustawy z 18.06.1959 r. o odpowiedzialności

można znaleźć w wyroku Sądu Najwyższego z 25.06.1957 r.¹³, w którym stwierdzono, że: „Określenie «włamanie» oznacza wykazanie większego nasilenia złej woli, większej zuchwałości ze strony przestępcy, jakim jest zwykły złodziej, kradnący cudze mienie w celu przywłaszczenia. Ta cecha właśnie charakteryzuje sposób działania i stanowi o kwalifikowanej postaci czynu z art. 1 § 1 dekretu poz. 68/53”. Analogiczne stwierdzenie można znaleźć w wyroku SN z 2.07.1959 r.¹⁴, gdzie wskazano, że *ratio legis* przepisu o kradzieży z włamaniem jest zapewnienie skuteczniejszej ochrony mienia społecznego „przed zamachami ze strony szczególnie zuchwałych przestępców, którzy zdecydowani są realizować swą wolę przestępczą bez względu na stawiane przeszkody”. Pobrzmiwa w tych wypowiedziach koncepcja oparcia karygodności kradzieży z włamaniem na niebezpieczeństwie sprawcy, które przejawia się w jego konsekwencji w dążeniu do realizacji zamierzonego celu. Podobnie, choć z akcentem położonym na niebezpieczeństwo czynu, a nie sprawcy (choć w istocie w analizowanym kontekście jedno z drugim jest nierozdzielnie związane), wypowiedzieli się na gruncie Kodeksu karnego z 1969 r. J. Śliwowski i W. Gutekunst. Ten pierwszy autor podnosił, że surowsza ocena kradzieży z włamaniem w porównaniu do zwykłej opiera się na przesłance o większej społecznej szkodliwości czynu dokonanego po przewyciężeniu materialnych, zewnętrznych trudności w dotarciu i zawładnięciu przedmiotem kradzieży¹⁵. Z kolei W. Gutekunst stwierdzał, że uzasadnienie kwalifikacji omawianego typu kradzieży opiera się na tym, że sprawca narusza system bezpieczeństwa, stworzony przez umieszczenie mienia w odpowiednim pomieszczeniu lub schowku, zaopatrzonego w zamknięcia i zapory, w celu ochrony tego mienia przed kradzieżą; naruszenie tego systemu zwiększa stopień społecznego niebezpieczeństwa czynu¹⁶. Na gruncie Kodeksu karnego z 1997 r. pogląd ten został podzielony przez Sąd Najwyższy w wyroku z 3.02.1999 r.¹⁷,

karnej za przestępstwa przeciw własności społecznej (Dz.U. Nr 36, poz. 228 ze zm.) oraz art. 208 k.k. z 1969 r.

¹³ IV K 367/57, LEX nr 179294.

¹⁴ V K 361/59, LEX nr 1632983.

¹⁵ J. Śliwowski, *Prawo karne*, Warszawa 1979, s. 450.

¹⁶ W. Gutekunst [w:] *Prawo karne. Część szczególna*, red. W. Świda, Warszawa 1975, s. 273.

¹⁷ V KKN 566/98, LEX nr 36726.

Publikacja zawiera interdyscyplinarne omówienie problematyki przestępstwa kradzieży z włamaniem, w tym rozważania dogmatyczne, kryminalistyczne, wiktymologiczne, historyczne, prawnoporównawcze oraz psychologiczne. Autorzy kładą szczególnie nacisk na aspekty prawnokarne, takie jak:

- analiza ustawowych znamion przestępstwa kradzieży z włamaniem,
- wypadek mniejszej wagi,
- zagadnienie zbiegu przepisów ustawy i zbiegu przestępstw,
- wykładnia znamion przestępstwa z art. 279 k.k. w orzecznictwie sądowym.

W opracowaniu uwzględniono aspekty procesowe analizowanej problematyki; ukazano również statystyczny obraz przestępstwa kradzieży z włamaniem. Autorzy przedstawili też szczegółowe zagadnienia związane z problematyką kradzieży z włamaniem (w tym m.in. wykroczenie wyrobu wytrychów) oraz kontrowersyjne kwestie związane z możliwością wykorzystania konstrukcji tego przestępstwa w kontekście nowych technologii i cyberprzestępczości.

Publikacja jest przeznaczona przede wszystkim dla prawników praktyków (sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych) oraz pracowników Policji i straży miejskiej. Zainteresuje również przedstawicieli nauki (nie tylko prawa karnego), a także studentów wydziałów prawa.

Marek Mozgawa – profesor zwyczajny doktor habilitowany nauk prawnych; kierownik Katedry Prawa Karnego i Kryminologii; autor ponad 200 publikacji z zakresu prawa karnego, kryminologii, prawa wykroczeń, prawa własności przemysłowej.

Cena 99 zł
(w tym 5% VAT)

Zamówienia:
infolinia 801 04 45 45
zamowienia@wolterskluwer.pl
www.profinfo.pl

